

פרשת בהר

"וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר"

פרשתנו פותחת במצות השמטה ובמצות היוכל.

בשנת השמטה (השנה השביעית) אסור לעבד את האדמה ומצוה גם להפקיר (לתת לכל מי שרוצה) את כל מה שמוציאה האדמה (פרות וירקות). גם שנת היוכל (שנת החמשים) הנה שנת שמטה אך בשנה זו יש עוד כמה דינים מיוחדים, לדגמא: ביום הכפורים שבשנה זו תוקעים בשופר ומשחררים בתקיעה זו את כל העבדים (העבריים, אפילו אלו שבקשו להשאר אצל אדוניהם לאחר שש שנים), אדם שמכר את שדהו, חזרת השדה אליו ועוד.

בהמשך הפרשה מובא אסור אונאה - "אל תונו איש את אחיו". לשנים שני סוגי אונאה:

אונאת דברים - אדם שגורם לחברו צער בדבורו (שמקלל אותו, פוגע בו, או אפילו משואל בעל חנות: "כמה זה עולה"? כשאין לו כונה לקנות).

אונאת ממון - אדם שגורם לחברו צער בממון (כסף), לדגמא: בעל חנות שמוכר חפץ במחיר גבוה מאד (מעל שווי ממוין).

עוד אסור חשוב שמובא בפרשתנו: **הלואה ברבית**.

מה זו רבית? אדם רוצה לקחת הלוואה מחברו וחברו מסכים לתת לו בתנאי שיחזיר לו יותר ממה שהוא הלוה לו. דבר זה אסור מהתורה.

בין כל הדינים האלו מדוברת פרשתנו גם על מקרים בהם אדם מוכר את ביתו. מה יהיה הדין אם מכר בית שנמצא בתוך עיר המקפת חומה ומה הדין בבית שנמכר בעיר שאיננה מקפת חומה וכן מה הדין בלוי שמכר את ביתו.

פרשתנו מסיימת בדיני עבדים (עבד עברי שיכול להשאר אצל אדוניו עד שנת היוכל מקסימום, עבד כנעני שנשאר אצל אדוניו לעולם) ובדין אדם שנהיה עני ונאלץ למכור את עצמו לגוי.

פסח שני

אם אדם לא קיים את חג הסוכות או כל חג אחר, אינו יכול יותר לקיימו. אמנם אם אדם לא חגג את חג הפסח ולא הקריב את קרבן הפסח כיון שנהיה טמא או רחוק (בזמן שבית המקדש היה קיים) יכול לקיימו חדש לאחר זמנו הראשון, כ"ד אדר. מדוע? תשובה: ללא השחרור ממצרים אי אפשר לקבל את התורה (בשבועות)! ללא ההקנה שהתורה שלמה רק בשעם ישראל עצמאי בארצו ובמדינתו אי אפשר לקבל את התורה! לכן נתן לנו ה' שתי הנדמניות לצאת ממצרים (פסח ראשון ופסח שני) כדי שלא יהיה אף אחד מעם ישראל שלא יוכל לקבל את התורה.

שבת שלום!

ניר דוד

מנהל ביה"ס

חידות לפרשה

- כיצד נקראת השנה השביעית?
כיצד נקראת שנת החמשים?
אלו שני סוגי אונאה אסורים?

מדוע מדליקים מדורות בל"ג בעומר?

בלנו מכירים את המנהג של הדלקת מדורות בערב ל"ג בעומר, אף

האם פעם הבנו מדוע עושים זאת?

לפי המסורת, ל"ג בעומר זהו יום פטירתו של התנא רבי שמעון בר יוחאי.

לפני פטירתו מסר רשב"י לתלמידיו סודות חשובים מתורת השכלה ובלילה האחרון שלו המשיכה השמש לזרח בשביל שיספיק לסים ולמדם. כך התמלא כל העולם בליל אורה (גם מהשמש שזרחה וגם מהסודות העליונים שגלה לתלמידיו). בשמים נתנה רשות לשמש לשקע.

לזכר האור הגדול שהיה באותו הלילה אנו מדליקים מדורות ומאירים את העולם.

כל שנה אנו מדליקים מדורות, השנה גם נבין למה...

